

ORAVSKÉ MÚZEUM P. O. HVEZDOSLAVA

ORAVSKÉ MÚZEUM P. O. HVEZDOSLAVA

ORAVSKÉ MÚZEUM P. O. HVEZDOSLAVA

Kraméřusovy

Král. Pražské Poštovské Noviny.

Roku 1790.

Číslo 24.

Druhý roční běh.

W Sobotu dne 12 Čerwna.

Wáleční Příběhowé, Dwořská Zpráwa, List gedenáctý.

Dle zpráwy od polního Marsalka Prynce z Kobarku, Generálmajor Bray, který na obau březích řeky Alty v Uhry a Wdy své polní ležení nastáčená, dne 13 máge o poledni wytráhl s negakým počtem wálečného lidu k pezwonosti řečené Turnul, chtěge toho místa pozorowati. K ztéhó hodině w večer, na celé cestě newřada oní gediného Turka na stráži, dorazyl na přywrssi w Frypsu a Moğurelle. Málo odtud stála nepřátelská stráž w mostu wybiteho přes babno, kteráž, gať mile nasse spawtá, w pezwonosti wdělala weliký pokřik.

Gedwa Generálmajor s swým lidem wrchu dostihl, že dwau stran nezprátele gyzdecky y-pěšty z Turnulu se hnuli, a w malé chvíli zrostl gdy počet na tisíc mužů. Gedwa částka Turků w to okamženi osadila most, a druhá na nasse dobrowolnjky, genž se prawau stranau k pezwonosti blížili, antoť učinila. W tu chvíli nassim dobrowolnjkům husaři na pomoc přispjili, a poněwadž také nassim wrchu po nepřátelich přuhodně z kusů střileci mohli, Turcy obráztiwisse se zpět, připogili se k oněm, kteří w mostu stáli.

Generálmajor hned nato pod zpráwu

wan Oberstleutnant Lewachyč postlal na Turky dvě šwadrony Barkowských husarů, též nějaký počet dobrovolníků Zástupníka Šuzy, kterých připadse Turkům na boji, takový mezi nimi učinil nepotřebný, že Turcy causari přinuceni byli. A když Generálmajor widěl, že Turcy postupují, pošlal ještě větší počet husarů a něce dragonů pod zprávan Rytmistra Wajsa s tím poručením, by Turkům na boji wpadli, a pokud možná, jim přístup k pevnosti zamezili.

Čím ale více se hnál náš gyzdný lid po Turcích, tím oni rychleji k pevnosti vtíkali, aniž měli ohledu, že jim Turcy střelením z kusů na pevnosti pomáhají. To však střelení bylo bezúspěšného účinku, a naši husari bez strachu hnali se za nepřátely až na předmostí před bránu pevnosti, nevstávali na cestě s nimi se potýkající. Nato Generálmajor wida, že Turecká pěchota po našich z pevnosti velmi příhodně střelí může, a s našim pešším lidem že bahen před pevností přejíti lze není, aby tady co předsevzal; protož k vrácení se gyzdného lidu traubiti poručil, a s celým plukem na přivržení v Mozgurelle se položil.

Druhého dne strhla se bouřka, a déšť trwal za celý den, za tau příčinou Pan Generál ničeho předse vzíti nemohl. Břom toho ale předce za dwa dny zůstal na vrchu, a poněwadž se nepřátelé více widěti nedali, teprw dne 16 máge před rozedněním do svého ležení v Udy se nawrátit.

Při tomto příběhu bylo Turků do sotri posekáno; a na naši straně toliko z Barkowských husarů, i dobrovolníků a

4 koně přišli k zabiti, a to mužů též s konů bylo poraněno. Při příležitosti, když nássi na předmostí w Turnulu wběhli, zagali několik set rozličného dobytka, a krom toho, we vsých w Dunage pozbrali tolik obilí, že za 4 dny k trávení dosti měli.

Pan Generálmajor Bray statečnost wškerého lidu schwaluge, zvláštěnj ale dáwa šwedectwój dobrého zachování Oberstleutnantowi Lewachyč, Majorowi Kras, Rytmistřum Šiser a Berkes, prwním Zástupníkem Lan, Krissar, Kurthy, genž od Barkowských husarů gsau; dále schwaluge od Safoystých dragonů Rytmistra Wajsa, od Tosfanstých husarů Majora Sent Beresty, a Zástupníky Imra a Krace.

Saukromné wogeniské Zpráwy.

Klasse wšecky zpráwy, kterýchž dostáváme, a kteréž se nějakým způsobem na Pruskau wognu potahují, gsau gato witr, který brzy w tu, a hned opět wonu stranu fuká, který bauřij, a po malé chvíli zase vtrichne. Předšlého týhodne wšecky zpráwy byly o pokogi, a mnohýby byl snad křk wsadil, že ze wšech těch wálečných přípraw, které giž do millionů wzbíhají, šlowem — nic — nebude. Tohoto týhodne wšecko naopak šlyssime. Wšickni mluwí, a wšickni pišší, že nám nic giného nezbywá, než abychom své srdce, bez toho giž gindy wdarnosti podgaté, proti nepřátelům Pruskaum rolíko ozbrojili. V takeli náš ten nepřítel giž tak blízký gěst? Zpráwy některé tomu chtějí, že Pruské wogsto serossi swau mocý ke Bladsku se stazhuge, a našim že w té straně prwnij hmotná

ORAVSKÉ MUZEUM P. O. HVEZDOSLAVA

hmotná práce nastane. Co se syce z našich strany zpráv o wogně tkne, negsau strassliwé, aniž tak důležitě, aby gich gen podotknauti hodno bylo; wssak ale očitě widime dosawad wssěcky wogenské příprawy, gakež se hned z počátku byly daly. Rekrutyrowánj trwá po tu chwili, a zástupy nowáčků častěji zde widáme. Předesslého ryhodne w sobotu opět geden díl dělostřelců odtahl k Českému wogstku, a mostnj lodj dne 7 toho také od Prahy na cestu wypraweny gsau. Podobně z Wjdně slyssime, že Pan polnj Marssalek Laudon swé pakáže ani wywázati nedal, nýbrž stroge se opět na cestu, wssěho pohromadě nechal; a snad gíž zase w Morawě gest. Podlé též zpráwy z Wjdně doslycháme, že y Generál Dewins k Morawské armádě odgel. Pokud tedy tyto wěcy w pozwáženj wezmeme, lebec nám gest z toho záwirku činiti. Přes to přese wssěcko snad rychlý posel králowstý gardysta Pan Kewický, který dne 4 toho w wečer z Berlina strz Prahu do Wjdně přinesl nám gistan a konečnau zpráwu buď o pokogi aneb o wogně. — Ale kolik gíž rychlých poslů Prahu přese, a z těch zewssěch žádný nám — nic gihého nepřinesl; a ryž osud snad také toho poslednjho rychlého posla potkal.

Neyposledněgšj zpráwy z našich Slezských hranic toto neydůležitěgšj ho připomínagi, že nasse wogstko zmužile čeká na tu chwili, w kteréžby swé hrdinské stitky proti nepřítelům na sobě okázalo; ale zástupowe nepřítel Prussanů daleko gestě od toho cyle gsau, nebo dosawad k hranicem nepřítahli, ano wogstko to nepřítelstě, genž w kordonu po

ORAVSKÉ MUZEUM P. O. HVEZDOSLAVA

hranicích ležj, strz sylně zbíhánj a wstřánj na naši stranu prwé do Pomoran, a Pomoransstj na místě něho sem na Pruské hranice do kordonu přeloženi budau. Toto taženj potřebuge gestě bestě chwile, a Pruský dwur na ten způsob swé wálečné příprawy na delšj čas protáhnauti musy. Estarně w týchž zprávách z našich Slezských hranic se prawj, že w Pruské zemi zakládánj spjzji neyštále trwá, také sylnice napořád se zprawugy, kone k wozum y k delum se odváděgj, y ginák o Pruskau armádu taká péce gest, aby masa w dostátku měla.

Z Pruské strany zpráwy, které k nám přicházej, také neprawěgj wjc o pokogi, anobrž z onoho mračna, které je tam na obloze potahuge, předoznamugj strassliwé wálky propuknutj, nebo polnj pekari skutečně gíž z Berlina odtašli do Slezska, a wssěcko wogstko dne 21 máge na cestě býti musylo. Bráslowstj gardysté dne 26 máge strz Berlina odtašli podobně do Slezska. Gak slysseti, Král Pruský pro prwnj rok wálečného taženj w cyzyně za čtyřikrát stotysíc tolarů samé reyže staupti poručil. Tu reyži chce Král darmo mezy bogowny lid rozdati, tak aby wogák wारे sobě z nj poljtoky, se posyluil, a w polnjm leženj před čerwentau neb čerwenau nemocý zachráněn byl. Také kominšj chleb napotom má býti osolen, protože to welice k zdrawi slauži. Ta sul gest kamenná, a handlownj společnost dostala poruceni do polnjch pekáren gi odváděti.

Zpráwy z Tureckých hranic také se gako wstř zatočily, a cožkoli sme prwé slysseli o pokogi, ted wssěcko tomu na

odpor slyšime. Především některé takové negativní polehčení čtj. Westkeré pod
 ve zprávě, zvláště zlezení v Brahowy zeho zprávou pozůstávající wogsto
 psané na den 19 máge: Wec ta, která rozděleno gest w wětšj a menšj pluky,
 se w nassj straně rozněsła, že Widjn wst wšak na ten prospěšný způsob, že každý
 obležen a dobýwán nebude, ted cele gi pluk pro sebe zvláště proti nepřátelům
 nač wypadla. Některé nenadále okolo mednati, aneb w čas potřeby poden druž
 stogičnosti celý náš plán změnilj. Gez hému w tom ořamžení na pomoc přiz
 nerál Lauer w nejwětšj rychlosti musyl spěti může. Kusowé gšau dosawad w
 odgeti k Pryncowi z Koburku, odkud poz smých zymních bytech, a delagi sobě to
 gede k Durďewu, a toho místa obležení neylepšj wyraženi. Bniže Potemkyn
 na starosti miji bude. Čtyřj oficyři od w Jasy začastě dáwá bály, a držíwá ty
 inžinyrů pogeďau za ním do Walach, a neyčtější hostiny. Turcy přitom
 ostatnj wratějšj se nazpátek do Oršowy, gšau velmi pokognj, a ač widi, že se
 Kástrogowé k dobýwání, a slowem wšse, na wšlech stranách wálečné příprawy
 což k tomu přináležj, musy do Kladowy delagi, předce zůstawagi nepohnutednj
 odpraweno býti, tak aby w čas potřeby na swém místě. Podle toho mnozý sau
 wšsecko přeběže býti mohlo. Od Klerfetskeho pluku 5 batalionů poručeno má di, že snad Turcy gštau zpráwu toho
 přes Dunag do Walach táhnauti, a sge magi, že Konstantynopolstý dwur stuz
 dnotjce se s Sedmihradstým wogstem, tečně k pokogi přikročiti mjni.
 státi magi před Durďewem, aby nez 3 Sabjnowa w Sedmihradstku se
 přátelé obleženým na pomoc přigiti ne pisse na den 20 máge: Málo dnj po
 mohli. Tri šwadrony pogeďau do Ba minulo, co se ta powěšj rozněsła, že
 lesatu, kdež se mezy nassimi a Turky Klerfetsky pluk poručeni dostal tam na
 potykání strhlo, při kterémž náššj as 30 nšstě zůstati, kamžby byl přitáhl, a čas
 mužů od Belziojstých a arnautů ztra dneho nepřátelstwa se nedopašsteti. 3
 tili. — Při řece Tymoku po tu chwiz toho se sandilo, že gštorně w Jasy stras
 li trwá přjměřj. Nasse přednj stráze ny pokoge gednáno bude. Ale toto do
 začastě rozmlawagi s Turky, a oni bles mnění nestownáwá se s listem, který
 dj wšsemožně, aby nassim k žádnému nes posledně z Walach přišel, nebo w něm
 přátelstwu přjčiny nedali. Sned za se prawj, že wogsto nasse skutečně se
 řekau Tymokem we wšy Pregowé stogi wššim na cestu, a to každé chwile přiz
 Bassa s osmi sty Turků, kteří snažně žá chystáno býti musy, a snad w dwačrát
 dagj, by pokog byl. — Od Kuske ar 24 hodinách něco důležitěho wšlyššime.
 mády něco malieko regimentů w Moldac Proč náš lid na den 10 aneb 11 máge
 wě zůstati má. řekau Tymok nepřessel, giž každému zné
 mo gest, že se to pro brozně dšstře
 ginát velmi špatně cesty státi nemohlo.

Předněššj list z Bukarestu psany Mazy rjm muž předce býti, že Turcy
 na den 17 máge dáwá následugjcy zprá strany pokoge gednagi, ale newj se na
 wu: Pan polnj Maršsalek Prync Koburk gaky způsob; snad chregj miji přjměřj
 má třetidennj zymnicy, od kteréž ale giž na